

Annotatie commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)

Van: L.M. (Mark) Jongsma
Telefoon: 010 -267 2559
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb004510

Datum : 13 juni 2025
Betreft : Raadsvoorstel over Besluit haalbaarheidsfase Collectiecentrum Rotterdam
Vergadering: 18 juni 2025

1. Doel van de bespreking

De commissie bespreekt het Raadsvoorstel over 'Besluit haalbaarheidsfase Collectiecentrum Rotterdam, tevens start project' met wethouder Kasmi.

De commissie dient de gemeenteraad te adviseren over dit raadsvoorstel.

De raad wordt gevraagd om het ambitiedocument voor inpassing van het Collectiecentrum Rotterdam (CCR) op De Nieuwemeer in Zevenkamp vast te stellen, met de volgende 6 principes:

1. CCR is herkenbaar past binnen de stedenbouwkundige omgeving;
2. CCR is een vriendelijke, stille buur;
3. CCR heeft een positief effect op omliggende verkeersnetwerken;
4. CCR draagt bij aan een ruimtelijke en functionele verbetering van de directe omgeving;
5. natuurinclusiviteit speelt een belangrijke rol op de gevel, het dak en in de buitenruimte;
6. CCR is een klimaatbestendige en duurzame ontwikkeling.

2. Te bespreken stukken

- Raadsvoorstel over Besluit haalbaarheidsfase CCR Rotterdam (CCR), tevens start project ([25bb002568](#))

Met bijlage

- *Bijlage 2 Haalbaarheidsstudie Collectiecentrum Rotterdam* ([25bb002549](#))
- *Bijlage 3 Ambitiedocument CCR Zevenkamp* ([25bb002554](#))
- *Bijlage 3.1 Ambitiedocument CCR Zevenkamp* ([25bb002555](#))
- *Bijlage 3.2 Ambitiedocument CCR Zevenkamp situatie* ([25bb002557](#))

Er is ook nog een geheime bijlage bij de stukken (25bb002551). Dit document treft u in de digitale kluis.

3. Voorgeschiedenis

Collectie Rotterdam wordt sinds 1979 in het gemeentelijk erfgoeddepot Metaalhof beheerd, welke het einde van zijn levensduur nadert. In het Integraal Huisvestingsplan Cultuur 2025 - 2027 (IHP) is de vervanging van het huidige Metaalhof opgenomen. Er is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om de beste optie voor de vervanging te bepalen.

4. Aandachtspunten

Op basis van de scenariostudie is besloten om het haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor 'nieuwbouw op een nieuwe locatie' in twee varianten, met en zonder het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW).

Middels locatieonderzoek is primair de Nieuwemeer, voormalig sportterrein in eigendom van de gemeente Rotterdam, als potentiële locatie naar voren gekomen. De haalbaarheidsstudie is daarom uitgevoerd voor deze specifieke locatie.

Hierna is gestart met de uitwerking van een Technisch Programma van Eisen (PvE). Samen met de toekomstige huurders zijn de technische specificaties uitgewerkt, waaraan het gebouw dient te voldoen. Dit heeft niet tot technische knelpunten geleid, die de realisatie onmogelijk of onwenselijk maken.

Er heeft ook een analyse plaatsgevonden m.b.t. klimaatrisico's, waaruit is gebleken dat er een zeer klein risico is op een overstroming en rekening dient gehouden te worden met het risico op bodemdaling, hoge grondwaterstand en extreme regenval.

Moderne erfgoeddepots gaan uit van het 'Deense model' waarbij het binnenklimaat stabiel gehouden wordt door de warmtebuffer van de ondergrond. Door het 'Deense model' is het ook aanzienlijk makkelijker om het als Energieneutraal Gebouw (ENG) uit te voeren. De norm in het IHP is bouwen conform Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG). De beperkte opslag in de stichtingskosten om van BENG naar Energieneutraal Gebouw (ENG) is beperkt (ca. 4%) en leidt tot een gebouw met lagere onderhouds-, vervangings- en energielasten.

Het technisch PvE is opgesteld in 2 varianten met en zonder het NMVW. Deelname van NMVW leidt tot schaalvoordelen in de bouw van het collectiecentrum, die vervolgens leiden tot een aanzienlijk lagere kostendekkende huur (KDH). Daarnaast leidt deelname van NMVW ook tot toename van beschikbare kennis en expertise, meer reuring en levendigheid in het gebouw en meer samenwerkingskansen. Met het samenbrengen van de verschillende etnografische collecties, komt in Rotterdam de grootste etnografische collectie van Nederland.

Wel leidt deelname van NMVW tot een financieel risico op de voorfinanciering, waardoor afspraken zijn gemaakt over de looptijd van het huurcontract (40 jaar) en het Rijk (ministerie van OCW) een intentieverklaring heeft afgegeven. Hoewel het gebouw aanzienlijk groter wordt (van 6.700 m² naar 12.800 m²) is de impact op de omgeving voor wat betreft verkeersdruk en bezoekers beperkt; dit neemt door deelname NMVW niet aanzienlijk toe.

Gelet op bovenstaande heeft het college besloten de ontwerpfase te starten voor een ontwerp inclusief het NMVW. Middels een participatietraject is gebleken dat er onzekerheid is over mogelijke verkeersoverlast en het verdwijnen van uitzicht bij direct omwonenden. De afdeling Ruimtelijke Ordening en Advies (ROA) heeft daarom een Ambitiedocument voor de omgeving opgesteld, waarin criteria zijn opgenomen waaraan het ontwerp moet voldoen (zie bijlage 3).

Het raadsvoorstel voor een museumvisie volgt dit najaar.

5. Juridische en/of financiële consequenties

Juridisch

Samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst zijn uiteenlopende afspraken gemaakt met verschillende Rotterdamse partijen en het NMVW. Alleen als de omstandigheden en uitgangspunten ernstig wijzigen, kunnen de partijen onderling het gesprek voeren of het onder de nieuwe omstandigheden nog redelijkerwijs kan worden verlangd de overeenkomst voort te zetten.

Omgevingsvergunning

De Nieuwemeer is eigendom van gemeente Rotterdam en heeft bestemming 'Bedrijf -3', 'verkeer-verblijfsgebied' en 'groen'. Het CCR wordt naar verwachting ca. 15 meter hoog. Conform bestemmingsplan mag tot maximaal 7,5 meter worden gebouwd. De verwachting is dat via een reguliere buitenplanse procedure kan worden afgeweken hiervan.

Geheimhouding

De haalbaarheidsstudie Collectiecentrum Rotterdam is als achtergrondinformatie bij het raadsvoorstel bijgevoegd. Deze is bovendien onder oplegging van gedeeltelijke geheimhouding krachtens de artikelen 87 en 88, tweede lid, van de Gemeentewet jo. artikel 5.1, tweede lid, onder sub b, van de Wet open overheid.

Het belang van het openbaar maken van deze informatie weegt niet op tegen het financiële belang van de gemeente en haar partners. Het college stelt voor na vijf jaar (8 april 2030) een herbeoordeling te doen van de geheimhouding.

Financieel

In de recente berekening begroot het adviesbureau BBN de stichtingskosten voor de variant zonder NMVW op € 36.140.000, - en de variant met NMVW op € 64.370.000, -. De kapitaallasten die voortvloeien uit de stichtingskosten worden voor het deel van de Rotterdamse partijen gedekt vanuit de Rotterdamse Investeringsmotor RIM, cilinder 5. De stichtingskosten worden via de kostendekkende huur (KDH) doorberekend aan de gebruikers van het collectiecentrum. Gemeente Rotterdam compenseert vanuit de RIM de toename van de kapitaalslasten voor de Rotterdamse partijen en er is een separaat budget aangevraagd vanuit het IHP voor andere kosten die in de KDH stijgen.

Voor de variant zonder NMVW is een dekkingsbehoefte van ca. € 1,42 miljoen p/j en voor de variant met NMVW € 1,07 miljoen p/j vanaf 2029. Dekkingsbehoefte is de aanvullende financiering via de subsidie om de hogere KDH te kunnen betalen.

Voor de verhuizing is een budget benodigd van ca. € 9,1 miljoen. Om de ontwerpfase tot en met het Definitief Ontwerp (DO) voort te zetten is een voorbereidingskrediet nodig van ca. € 4,0 miljoen voor de variant zonder NMVW en € 5,9 miljoen voor de variant met NMVW. De stichtingskosten voor deze ingrepen in de buitenruimte, inclusief bijkomende kosten en interne kosten, zijn begroot op ca. € 1,6 miljoen. Voor deze kosten wordt een aanvraag gedaan bij het GO-fonds. Deze middelen

zijn vanaf 2030 benodigd, bij besluitvorming over het DO in 2027 dienen de middelen te zijn gedekt. De financiering van de aanrijroute i.h.k.v. bouwverkeer wordt vanuit het project gedekt.

Onduidelijk is hoe de besluitvorming over de aanwending van de middelen uit het GO-fonds zich verhoudt tot het voorliggende besluit. Kan er worden besloten om het GO-fonds niet aan te wenden?

6. Achtergrondinformatie

- Integraal Huisvestingsplan Cultuur 2025 – 2027 ([IHP](#))
- Collegebrief over Locatieselectie Collectiecentrum Rotterdam ([24bb003082](#))
- Ontwikkeling Stadsmuseale Functie
- Beantwoording vragen Engberts en Coskun over 'Zwaar weer voor het Maritiem Museum' ([25bb000527](#))
- Beantwoording vragen Van der Velden over 'Rotterdams profiel van het Wereldmuseum' ([24bb000184](#))

7. Verdere procedure

Besluitvorming over dit raadsvoorstel is voorzien in de raadsvergadering van 26 juni. U kunt aangeven of u dit wilt behandelen als hamerstuk, tweeminutendebat of als regulier debat.